

Baggrund

Den 10. april 2007 fremlagde lærere fra Klarup Skole, under min ledelse, en konsekvensberegning for Uddannelsesudvalget over konsekvenserne af at indføre bekendtgørelsen om elevplaner på vores skole. Beregningen kan downloades på www.nejtilelevplaner.dk.

Konsekvensberegningen dokumenterer, at i skoleåret 2006/07 skulle skolens 43 lærere til sammen lave 10.072 elevplaner svarende til 134 elevplaner i gennemsnit.

Med 130 elevplaner kan jeg betragtes som repræsentant for gennemsnitslæreren, ikke bare på Klarup Skole, men i folkeskolen som sådan, da der ikke er grund til at formode, at Klarup Skole strukturelt adskiller sig væsentligt fra andre folkeskole på dette punkt.

Mine 130 elevplaner opgøres i konsekvensberegningen som vist her:

	A	B	C	D
632				
633	Beregning af tid til elevplaner			
634				
635	Antal minutter til skrivearbejdet		10	
636	Løbende evaluering per elev, per fag, per uge i minutter		1,25	
637	Antal elevplaner per år		2	
638				
639	Fag	Klasse	Antal elever	Antal elevplaner
640	DAN	9C	19	
641	KRIST	9C	19	
642	HIST	9C	19	
643	HIST	9A	13	
644	HIST	9B	16	
645	KRIST	9B	16	
646	SAMF	9A	13	
647				
648				
649				
650				
651				
652				
653				
654	Elevplaner i alt			115
655	Tid til udarbejdelse i alt i timer			
656				
657	Tid til løbende evaluering i timer			
658				
659	Tid alt i timer			240,8
660	Antal arbejdsdage (1 dag = 7,4 timer)			134,2
661				
662	Procentvis forbrug i flt. egen forberedelsestid			
663				

115 elevplaner to gange om året giver 230 elevplaner pr år. Med et tidsforbrug pr. elevplan på 5 minutter pr. måned til den løbende evaluering og 10 minutter til skrivearbejdet tager arbejdet i alt 134,2 timer eller 18,1 arbejdsdage.

Ud fra opstillingen af klasser og fag kan det konstateres, at min undervisning omfatter 2467 trinnål. Tallet fremkommer som følger:

For hver elev i dansk, 9. klasse, optræder 41 trinnål. For 19 elever optræder $19 \times 41 = 779$ trinnål. Ved at foretage samme udregning for de andre klasser og fag og lægge produkterne sammen fremkommer summen 2.647.

For mig betyder kravet om løbende evaluering af undervisningen i henhold til trinnål således, at der er 2647 trinnål i spil, når jeg skal honorere kravet. Jeg skal med andre ord foretage den handling at evaluere et trinnål 2.647 gange for at evaluere min undervisning én gang. Dette slår imidlertid ikke til, eftersom evalueringen skal foretages løbende. Hvor mange gange om året er løbende?

Under mit foretræde for Uddannelsesudvalget den 25. marts 2008, hvor jeg mødte frem alene, rullede jeg i Fællessalen en 53 meter lang *trinnåls-løber* ud (skitseret til venstre), der med skiftevis en streg på 1 cm og luft på 1 cm, 2.647 streger i alt, visualiserede omfanget af den løbende evaluering, der kræves af mig ifølge bekendtgørelsen.

1 STREG = 1 TRINMÅL

9.c DA
Elev 4

9.c DA
Elev 3

9.c DA
Elev 2

9.c DA
Elev 1

Dokumentation

Bestemmelserne omkring den løbende evaluering kan opsummeres, som det sker i følgende artikel fra Folkeskolen nr. 8/2008, 4. april, side 30-31. Artiklen tager tager afsæt i min præsentation på Christiansborg Slotsplads af trinmålsløberen umiddelbart efter foretrædet for Uddannelsesudvalget:

Karsten Bräuner viste sammen med lærere fra Hvidovre og Frederiksberg, og hovedstyrelsesmedlemmer fra DLF, hvor mange trinmål en lærer skal evaluere om året

En lærer skal typisk evaluere 2.647 trinmål

FOTO: MIKEL TARDOSKI

ELEVPLAN. Tillidsrepræsentant bestemte Christiansborg med et regnestykke

AF JOHN VILLY OLSEN | JYVE@DLF.DK

Regeringens ønske om at fremme evalueringkulturen i skolen er gået amok, mener Karsten Bräuner, tillidsrepræsentant ved Klarup Skole i Nordjylland. Han har regnet ud, at en lærer i gennemsnit skal evaluere 2.647 trinmål - flere gange om året.

I sidste uge præsenterede han sit regnestykke for Folketingets uddannelsesudvalg. Han havde meget pædagogisk lavet en løber af papir, der visualiserede de

2.647 trinmål. En streg på en centimeter svarede således til et trinmål, og mellem hvert trinmål var der en centimeter luft. Det blev til en løber på 53 meter svarende til en halv fodboldbane. Den kunne ikke være i uddannelsesudvalgets mødelokale, så Bräuner måtte rulle den ud i et større lokale, hvor udvalgsmedlemmerne fik syn for sagen.

Efter mødet rullede han løberen ud på slopspladsen foran Christiansborg sammen med lærere fra Hvidovre og Frederiksberg og fra DLF's hovedstyrelse.

Umulig byrde for lærerne

Det absurde regnestykke strammer fra Karsten Bräuners eget skema fra sidste år. De 19 elever, han havde i dansk i 9.c, skulle evalueres i forhold til 41 trinmål. Han gik så på 19 med 41. Det samme gjorde han med historie og kristendom samt med historie og kristendom i 9.b og samfundsfag og historie i 9.a. Summa summarum: Han skulle løbende foretage 2.647 evalueringer om året igen.

»Det er umuligt, det har ikke noget

med virkeligheden at gøre, siger han. Men det er, hvad man som lærer skal gøre, fik han oplyst, da han ringede til Undervisningsministeriet i marts sidste år. »Ministeriet oplyste, at reglerne skiftede, for så vidt, at jeg skal foretage en evaluering for hvert trinmål for hver elev. Den skal tilmed være skriftlig og systematisk, fortæller Karsten Bräuner.

Men det passer ikke helt, mener konføderat i Undervisningsministeriet Oluf Engberg. »Det er rigtigt, at læreren skal evaluere sine elever i forhold til trinmålene løbende, men det behøver ikke at være skriftligt. Det bestemmer læreren selv. Der er ikke nogen krav om skriftlighed ud over elevplanerne, fastslår Oluf Engberg.

»Den løbende evaluering skal omfatte alle aspekter af undervisningen, og det vil sige, at evalueringen skal dække alle trinmål. Men det betyder ikke, at eleverne skal behandle alle trinmål, tilføjer han.

»Det der skal stå i elevplanen, er de op-

lysninger, der har betydning for lærernes, elevens og forældrenes arbejde med at følge op på og forbedre effektiviteten af undervisningen, pointerer Oluf Engberg.

»Men et dansk lærer i 9. klasse for eksempel, skal altså løbende forholde sig til 41 trinmål?

»Ja, men hvordan han vil tilrette sig det i forhold til, hvad der er nødvendigt for at vurdere den enkelte elev, det er ikke til at sige. Det er i virkeligheden overladt til den enkelte lærer. Vi har fået et nyt rammer for det, og det er nogle trinmål, man skal nå, og så siger vi, at det skal man evaluere. Men hvad der er nødvendigt at skrive ned i elevplanen for at nå de lærer mål, det er overladt til den enkelte lærer. Det blander vi os ikke i, siger Oluf Engberg.

Danske lærere er lovbrydere hver eneste dag. Karsten Bräuner ser de mange evalueringsting som politisk spin.

»Det ser smukt ud, det er søjt på det, men det er et stort fanusifover. Alle danske lærere er lovbrydere hver eneste dag.

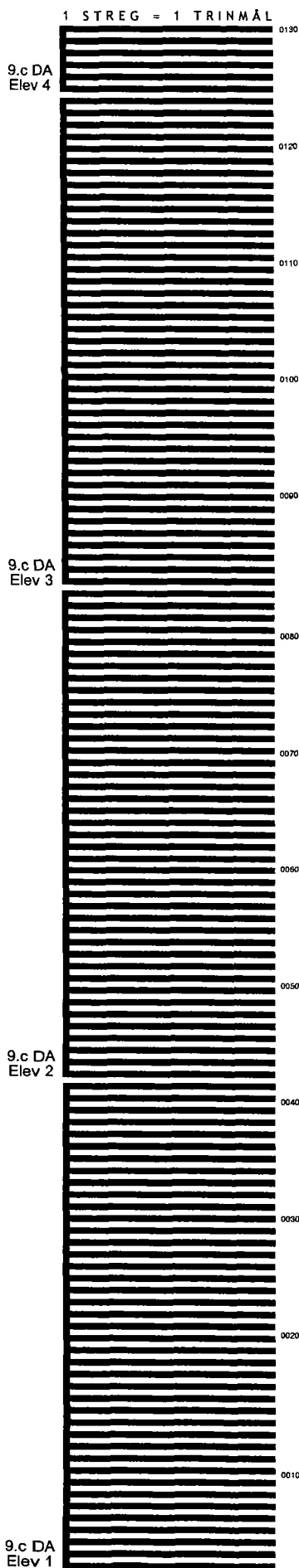
De opfattende krav til den løbende evaluering kan aldrig omsættes til praksis i folkeskolen. Selv om der ikke er krav om, at der skal være skriftligt, kan ingen jo have evalueringen af 2.647 trinmål i hovedet, siger han.

Han er også modstander af det nye menestystem, som han mener er kommet ind i skolerne med justeringerne i 2003 og 2006.

»Elevplanen ser eleven som en maskine, der for eksempel i dansk består af 41 led. Læreren skal så være en maskinist, der smører de enkelte led. Konsekvensen er, at undervisningen bliver snævert ind til trinmål og på sigt. Det handler kun om at gøre eleverne klar til ungdomsuddannelsen, siger han.

Han håber, at han med sin happening på Christiansborg kan være med til at få afbureaukratisering af uddannelsesudvalget, som Bertel Haarder just har nedsat, til at anbefale, at lærerne til den løbende evaluering af trinmålene blot skal op, og at lærer om, at elevplanerne skal indeholde alle fag, reduceres.

Læs kommentarer til punkterne på næste side!

Dokumentation fortsat

- 1 Kontorchef i Undervisningsministeriet Oluf Engberg bekræfter: »Det er rigtigt, at læreren skal evaluere sine elever i forhold til trinmålene løbende« og videre i samme spalte: »Den løbende evaluering skal omfatte alle aspekter af undervisningen, og det vil sige, at evalueringen skal omfatte alle trinmål.« Dermed berigtiger han de 2.647 streger på trinmålsløberen.

For at leve op til bekendtgørelsen om elevplaner i folkeskolen skal jeg således løbende forholde mig til 2.647 trinmål, der hver især skal evalueres flere gange i løbet af et skoleår. Hvis for eksempel et trinmål skal evalueres fire gange i gennemsnit, skal jeg årligt foretage trinmålsvalueringer 4×2.647 gange lig med 10.588 gange. Da evalueringen af ét trinmål i mange tilfælde vil omfatte flere evalueringshandlinger, vil den løbende evaluering sammenlagt omfatte et større femcifret antal af disse.

I den sammenhæng er det en akademisk diskussion, om der stilles krav om skriftlighed eller ej. Eller er det Ministeriets opfattelse, at en lærer kan have styr på adskillige tusinde trinmålsvalueringer uden at skriftliggøre dem?

I marts 2007 fik jeg oplyst af to af Ministeriets konsulenter, at det var et krav, at den løbende evaluering blev skriftliggjort som dokumentation for, at den var behørigt foretaget.

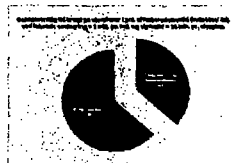
- 2 Det er ikke er korrekt, at der ikke stilles krav om skriftlighed ud over ved elevplanen. Folkeskoleloven stiller eksplicit krav om, at resultaterne af de nationale test skal formidles skriftligt.
- 3 Oluf Engberg kobler den løbende evaluering sammen med det, der skal med i elevplanen. Det er misvisende og ændrer intet. Læreren er nødt til at gennemføre den løbende evaluering i dens helhed for at kunne vælge det, der skal med i elevplanen. Omfanget af den løbende evaluering er dermed uafhængigt af den brug, der gøres af evalueringen i forbindelse med udmøntningen af elevplanen.
- 4 Argumentet, at bekendtgørelsen har sat nogle »rammer«, som det er »overladt til den enkelte lærer« at fylde, er et falsum. Der til er opgaven for omfattende. Det viser den beregning, lærerne ved Klarup Skole har lavet over konsekvenserne ved at indføre elevplaner efter bekendtgørelsen, med al tydelighed.

Eksempel 1

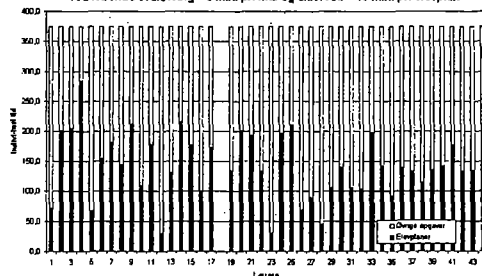
Løbende evaluering pr. måned: 5 min.
Skrivtid pr. elevplan: 10 min.

Konsekvenser:

Tid til løbende evaluering: 98 timer
Bortaf Hænder: 0 timer
Tid til elevplanskrivning: 39 timer
Bortaf Hænder: 5,5 timer
Tid i alt: 137 timer
Området til arbejdsdage: 18 dage
Tid i % af forberedelsestid: 36%
Største tidsforbrug pr. lærer: 283 timer

Tid brugt på elevplaner i andel af lærernes forberedelsestid (individuelle tid) ved løbende evaluering = 5 min. pr. md. og skrivetid = 10 min. pr. elevplan

Kommentar

En lærer bruger 283 timer på elevplaner svarende til 38 arbejdsdage. Andre 13 lærere bruger i omegnen af 200 timer, nogle lidt mere, andre lidt mindre.

PS. Grundet et teknisk problem er søjlene 18-43 blevet skubbet én position til højre. Det påvirker ikke resultatet og vil blive rettet snarest. Det samme er tilfældet ved de andre eksempler.

Samme beregning som på side 2. Bemærk de store udsving i antallet af elevplaner for de enkelte lærere. Læreren med færrest elevplaner skal lave 48, læreren med flest 486. Dette udsving umuliggør en fælles akkord, hvor de enkelte lærere får samme tid til opgaven, uanset hvor mange elevplaner de skal lave hver især. (Fra Klarup-beregningen).

9.c DA
Elev 49.c DA
Elev 39.c DA
Elev 29.c DA
Elev 1

Afsluttende kommentar

Nærværende materiale skal opfattes en en summarisk kommentar til den trinmålsløber, jeg fremlagde for Uddannelsesudvalget i forbindelse med mit foretræde den 25. marts 2008. Hvis udvalgets medlemmer ønsker en mere udtømmende dokumentation, står jeg til rådighed med en sådan.

Det er mit håb, at de medlemmer, der var til stede, erindrer mødet med trinmålsløberen som en oplevelse, der tangerede det absurde, ganske som lærerne i folkeskolen oplever kravet om løbende evaluering i dens nuværende form som absurd.

Under foretrædet blev der fremsat to indvendinger mod trinmålsløberen:

- 1) Læreren er ikke forpligtet på at gennemføre en løbende evaluering af alle trinmål, men kan vælge de vigtigste eller mest relevante. Den opfattelse tilbageviser Oluf Engberg.
- 2) Der er intet krav om skriftlighed i forbindelse med den løbende evaluering. Måske ikke, men det er – som anført ovenover – en akademisk diskussion opgavens omfang taget i betragtning.

Undervisningsminister Bertel Haarder definerer selv omfanget af den løbende evaluering i sin tale til Danmarks Skolelederforening den 29. september 2005, hvor han annoncerer indholdet af den kommende bekendtgørelse:

»Det, der vil rykke, er, at der sættes fuldt blus på den løbende evaluering (...) Der er trinmål, som ikke er egnet til evaluering ved testning. Trinmål, der ikke testes i forhold til skal selvfølgelig også evalueres – blot på andre måder. Dem skal der også følges op på. Også i forhold til disse trinmål skal elevernes præstationer vurderes, konsekvenser skal tages, mål skal sættes, aftaler skal indgås, osv. osv.»

<http://presse.uvm.dk/taler/bh/290905.htm?menuid=600510>

Her er ikke noget at misforstå. Alle trinmål skal evalueres løbende. For alle trinmål skal der tages konsekvenser, mål sættes, aftaler indgås og så videre (hva det så dækker). »Fuldt blus« på alle 2.647 trinmål »vil rykke«! I sandhed et ordvalg, der lægger op til en ekstraordinær indsats.

Ikke desto mindre tegner Bertel Haarder vedholdende et helt andet og misvisende reduceret billede af opgavens omfang i offentligheden:

»Den [elevplanen] skrives af for eksempel klasselæreren, og de andre faglærere sender input til den - det vil sige et par linjer om, hvordan det går eleven i for eksempel fysik.«

folkeskolen.dk, den 18. februar 2008

Bortset fra, at elevplanen ikke er en klasselæreropgave, men påhviler den enkelte faglærer, lyder det overkommeligt at skrive »et par linjer om, hvordan det går«. Et par linjer eller sider - den løbende evaluering i alle trinmål er den samme og elevplansbekendtgørelsens **virkelige** problem.

Ministeren har ikke ønsket en dialog med Klaruplærerne om vores konsekvensberegning, som Danmarks Lærerforening støtter og kalder realistisk.

Det beklager vi.

Vi håber, at Uddannelsesudvalget er mere lydhør.

Karsten Bräuner · Vester Fælledvej 24 · 9000 Aalborg
Tlf. 9815 9188 · Mobil 2014 8461 · mail@kbrauner.dk
Reaktioner på dette materiale modtages meget gerne